

Ontwerp van Milieuovereenkomst betreffende de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor afgedankte matrassen

Gelet op de ordonnantie van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad van 14 juni 2012 betreffende afvalstoffen;

Gelet op de ordonnantie van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad van 29 april 2004 betreffende de milieuovereenkomsten;

Gelet op het besluit van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 1 december 2016 betreffende het beheer van afvalstoffen;

Gelet op het feit dat het ontwerp van milieuovereenkomst het voorwerp heeft uitgemaakt van een openbare raadpleging en een publicatie in het Belgisch Staatsblad op datum van 28 april 2023, in overeenstemming met de Ordonnantie van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad van 29 april 2004 betreffende de milieuovereenkomsten;

Gelet op de beslissing van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 13 april 2023 houdende goedkeuring van de huidige milieuovereenkomst;

Overwegende dat de partijen de kwaliteit, de efficiëntie, de transparantie van de inzameling en de verwerking van afgedankte matrassen wensen te optimaliseren en te verbeteren en daarbij de billijkheid tussen alle actoren wensen te verzekeren;

Overwegende dat de principes van preventie en beheer moeten leiden tot een verbetering van de milieuprestaties van alle betrokken economische actoren;

Overwegende dat de producenten verantwoordelijk worden gesteld voor de inzameling en verwerking van afgedankte matrassen krachtens het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 1 december 2016 betreffende het beheer van afvalstoffen;

Overwegende dat deze uitgebreide producentenverantwoordelijkheid hetzij individueel kan worden uitgevoerd, hetzij kan worden overgedragen aan een erkend organisme, hetzij kan worden uitgevoerd volgens de modaliteiten van een milieuovereenkomst, af te sluiten tussen het Gewest en de producenten;

Komen de volgende partijen:

1° het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,

vertegenwoordigd door de Heer R. VERVOORT, Minister-president, en door de Heer A. MARON, Minister van Klimaattransitie, Leefmilieu, Energie en Participatieve Democratie,

hierna 'het Gewest' genoemd;

2° de volgende representatieve organisaties:

- Fedustria vzw, Belgische Federatie van de Textiel-, hout- en meubelindustrie, Hof-ter-Vleestdreef, 5/1 te 1070 Brussel, vertegenwoordigd door Dhr. Filip De Jaeger, Adjunct directeur-generaal;
- Comeos vzw, Belgische federatie van de handel en diensten, Edmond Van Nieuwenhuyselaan, 8 te 1160 Brussel, vertegenwoordigd door Dhr. Dominique Michel, Gedelegeerd bestuurder;
- Navem vzw, Beroepsvereniging van meubelhandelaars, Hof-ter-Vleestdreef, 5/1 te 1070 Brussel, vertegenwoordigd door Dhr. Reginald De Belie, Voorzitter;

hierna 'de organisaties' genoemd;

overeen hetgeen volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Afdeling 1: Voorwerp van de overeenkomst en definities

Artikel 1 § 1. Deze overeenkomst heeft tot doel het vastleggen van de uitvoeringsmodaliteiten voor de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor matrassen overeenkomstig het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 1 december 2016 betreffende het beheer van afvalstoffen.

§ 2. De overeenkomst heeft tot doel de preventie te stimuleren en het beheer, de recyclage en het hergebruik van afgedankte matrassen te verbeteren door een selectieve inzameling en passende verwerking van afgedankte matrassen, rekening houdend met de sanitaire, ecologische, organisatorische, technische en economische randvoorwaarden in een context van duurzame ontwikkeling.

§ 3. De overeenkomst beoogt ook zoveel mogelijk de harmonisatie van de modaliteiten voor de uitvoering van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid in de drie Gewesten.

§ 4. De organisaties wijzen de vzw Valumat aan als beheersorganisme belast met de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor afgedankte matrassen.

§ 5. In het kader van deze milieuovereenkomst zijn de volgende aanvullende definities van toepassing:

1° Besluit beheer afvalstoffen: besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 1 december 2016 betreffende het beheer van afvalstoffen.

2° Ordonnantie afvalstoffen: ordonnantie van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 14 juni 2012 betreffende afvalstoffen.

3° Terugnameplichtige: de producent van de matrassen in de zin van artikel 1.1. § 1 10° van het besluit beheer afvalstoffen.

4° Beheersorganisme: vereniging zonder winstoogmerk voor het beheer en de coördinatie van de overeenkomst (milieuovereenkomst), opgericht door de organisaties overeenkomstig artikel 2.3.3 van het besluit beheer afvalstoffen.

5° Valumat: het beheersorganisme dat op 26 juni 2017 door de organisaties werd opgericht en waarvan de statuten in de Franse taal werden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 7 juli 2017.

6° Lid: elk lid van één van de ondertekenende organisaties dat zijn representatieve organisatie heeft gemachtigd en dat, vanwege zijn activiteiten, onderworpen is aan de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor afgedankte matrassen en de uitvoering van zijn terugnameplicht aan het beheersorganisme toevertrouwt.

7° Deelnemer: elke producent van matrassen die met het beheersorganisme een toetredingsovereenkomst heeft gesloten en die de uitvoering van zijn uitgebreide producentenverantwoordelijkheid aan het beheersorganisme toevertrouwt.

8° Toetredingsovereenkomst: overeenkomst waarmee het lid of de deelnemer de uitvoering van de verplichtingen die op hem rusten krachtens zijn uitgebreide producentenverantwoordelijkheid delegeert aan het beheersorganisme.

9° Ressources: Federatie van sociale en circulaire ondernemingen die actief zijn op het gebied van afvalvermindering door middel van terugwinning, hergebruik en valorisatie van hulpbronnen, opgericht op 2 februari 1999 door haar leden en waarvan de statuten in het Frans zijn bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 9 september 1999.

10° Herwin: collectief van sociaal circulaire ondernemers in Vlaanderen. In dit kader treedt Herwin op als officiële vertegenwoordiger van de door de Vlaamse overheid erkende Kringloopcentra, eveneens actief in het Brussels gewest.

11° Denuo: Belgische federatie van de afval- en recyclagesector, opgericht op 21 juni 1991 door haar leden en waarvan de statuten in het Frans werden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 15 februari 2021.

Afdeling 2: Juridisch kader

Art. 2. De begrippen en definities vermeld in de ordonnantie van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 14 juni 2012 betreffende afvalstoffen, meer bepaald de artikelen 6, 26 et 26/1, en in het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 1 december 2016 betreffende het beheer van afvalstoffen, meer

bepaald de artikelen 2.1.1 tot 2.3.7 en de artikelen 2.4.68 tot 2.4.82, zijn van toepassing op deze overeenkomst, rekening houdend met het toepassingsgebied en de onderstaande definities.

Afdeling 3. Toepassingsgebied en algemene beginselen

Art. 3. § 1. De milieuovereenkomst bindt de ondertekenende partijen alsook de leden en de deelnemers. De lijst van leden en deelnemers wordt aan Leefmilieu Brussel ter beschikking gesteld in de maand volgend op de inwerkingtreding van de overeenkomst. Vervolgens wordt ze bijgehouden en uiterlijk op 31 maart van elk jaar aan Leefmilieu Brussel overgemaakt.

§ 2. De organisaties en het beheersorganisme verbinden zich ertoe hun leden en deelnemers respectievelijk te informeren over de verplichtingen die uit deze overeenkomst voortvloeien.

§ 3. De milieuovereenkomst is van toepassing op afgedankte matrassen van huishoudelijke en professionele oorsprong. Deze overeenkomst is van toepassing op:

- alle matrassen die in de handel worden gebracht door alle producenten die een toetredingsovereenkomst met het beheersorganisme hebben gesloten;
- alle afgedankte matrassen van huishoudens en ontdoeners andere dan huishoudens, voortkomend uit matrassen die op de markt zijn gebracht door alle producenten die een toetredingsovereenkomst met het beheersorganisme hebben gesloten.

§ 4. De uitgebreide producentenverantwoordelijkheid wordt uitgeoefend onverminderd de gemeentelijke bevoegdheden inzake inzameling van huishoudelijk afval, openbare gezondheid en veiligheid.

Afdeling 4. Goed bestuur

Art. 4. § 1. De toepassing van onderhavige overeenkomst door de ondertekenaars gebeurt met inachtneming van de volgende principes van goed bestuur:

- Transparantie van de informatie;
- Opvolgingsproces bij de uitvoering van de studies;
- Principes van technische evaluatie van het systeem in het kader van de ondertekening van de milieuovereenkomst;
- Vertrouwelijkheid van de gegevens ter bescherming van een gerechtvaardigd economisch belang;
- Invoering van beginselen van goed gedrag voor de partijen die de overeenkomst ondertekenen.

§ 2. Het beheersorganisme implementeert deze overeenkomst integraal op een positieve, professionele en transparante manier met het oog op de naleving van de doelstellingen en principes van de overeenkomst.

§ 3. Leefmilieu Brussel stelt zich open op, met vertrouwen en verantwoordelijkheid ten aanzien van het beheersorganisme bij de uitvoering van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid en streeft naar een evenwicht tussen milieudoelstellingen en economische impact.

Hoofdstuk 2. Preventie

Art. 5. Het beheersorganisme en de producenten die met het beheersorganisme een toetredingsovereenkomst hebben gesloten, nemen de nodige initiatieven op het gebied van preventie en ecodesign om de milieueffecten van afgedankte matrassen te verminderen en hun recyclage te bevorderen, zonder afbreuk te doen aan het slaapcomfort en productdifferentiatie. Deze initiatieven worden voorgesteld in een preventieplan en focussen op verschillende acties en verbintenissen met het oog op :

- het verhogen van hergebruik van afgedankte matrassen die in de inzamelketen terechtkomen;
- het ontwerpen in samenwerking met Europese sectorfederaties van een matraslabel dat informatie verschaft aan zowel consumenten als aan ontmantelaars en recyclagebedrijven over de materialen die in de matras zijn verwerkt. Het beheersorganisme en de producenten streven ernaar dat dit matraslabel tegen 2025 aanwezig is op alle op de markt gebrachte matrassen. Het matraslabel betreft ofwel een fysieke ofwel een elektronische informatiedrager;
- het zoeken naar duurzame materialen en assemblagetechnieken opdat matrassen op het einde van hun levensduur beter ontmantelbaar en recycleerbaar zijn. Het beheersorganisme zal hierbij alle stakeholders, van grondstoffenproducenten tot recyclagebedrijven, betrekken en zal hiertoe een werkgroep “Design for circularity” oprichten. Deze werkgroep stelt ecodesign richtlijnen op die in 2023 verspreid worden onder alle producenten die een toetredingsovereenkomst hebben gesloten met het beheersorganisme;
- het onderzoeken van de mogelijkheid van het toepassen van ecomodulatie. Ecomodulatie moet gebaseerd zijn op de principes van design for circularity, wetenschappelijk onderbouwd en in overleg met de verschillende stakeholders uitgewerkt zijn. De principes van ecomodulatie dienen eenvoudig toepasbaar te zijn voor producenten en gemakkelijk te controleren. Vanaf 2025 past het beheersorganisme ecomodulatie toe;
- het uittesten van nieuwe circulaire businessmodellen, zoals bijvoorbeeld (ver)huur en leasing;
- het opvolgen van de evoluties in verwerkingstechnieken, nationaal en internationaal;
- het uitwerken van een charter waarin producenten die een toetredingsovereenkomst hebben gesloten met het beheersorganisme zich engageren om individueel te investeren in de ontwikkeling van matrasconcepten volgens de principes van een gesloten kringloop en met behoud van de hulpbronnen. In het charter wordt voorzien dat de producenten aan het beheersorganisme rapporteren over de uitgevoerde acties. Het beheersorganisme bezorgt

hierover een samenvattend rapport aan Leefmilieu Brussel in het preventie- en beheersplan en de jaarlijkse actualisatie hiervan.

- het streven dat tegen 2025 25% van de door de producenten die een toetredingsovereenkomst hebben gesloten met het beheersorganisme op de markt gebrachte matrassen voldoen aan de ecodesign richtlijnen vermeld in punt 2 van dit artikel. Tegen 2027 respectievelijk 2029 wordt ernaar gestreefd dat dit percentage 50% respectievelijk 90% bedraagt.
- het onderzoeken of er nood bestaat aan uniforme inzamelrecipiënten. Indien dit nodig zou zijn, zal het beheersorganisme bij de keuze van de inzamelrecipiënten rekening houden met de milieu-impact van het recipiënt. Voor wat betreft de recipiënten voor de inzameling via de containerparken gebeurt het onderzoek in overleg met de publiekrechtelijke rechtspersonen die territoriaal verantwoordelijk zijn voor het beheer van huishoudelijke afvalstoffen en met Leefmilieu Brussel.

Hoofdstuk 3. Voorbereiding voor hergebruik

Art. 6. § 1. Een onderneming met sociaal oogmerk kan vrijwillig, gratis en op eigen kosten de aangeboden afgedankte matrassen aannemen.

§ 2. Het beheersorganisme sluit, met de vertegenwoordiger(s) van de ondernemingen met sociaal oogmerk, een overeenkomst over de huishoudelijke matrassen die minstens de in artikel 2.4.76 van het besluit beheer afvalstoffen genoemde punten regelt.

§ 3. Het beheersorganisme legt de overeenkomsten, evenals alle wijzigingen ervan, vooraf ter goedkeuring voor aan Leefmilieu Brussel.

§ 4. Het beheersorganisme en RESSOURCES-HERWIN bepalen samen de voorwaarden voor hergebruik van een matras. Deze voorwaarden worden voor advies voorgelegd aan Leefmilieu Brussel.

§ 5. De tussen het beheersorganisme en de ondernemingen met sociaal oogmerk vastgelegde rapportagemodaliteiten moeten gericht zijn op maximale vereenvoudiging en het vermijden van mogelijke dubbele rapportage. Overeenkomstig artikel 2.4.76, 4° van het besluit beheer afvalstoffen, zijn de kosten voor rapportering ten laste van het beheersorganisme.

§ 6. De inzameling en verwerking van afgedankte huishoudelijke matrassen die door ondernemingen van de sociale economie volgens het 1 voor 1-principe worden teruggenomen, wordt gefinancierd a rato van 550 € per ton. Dit bedrag wordt jaarlijks herzien op basis van de marktvoorwaarden.

§ 7. De doelstellingen voor hergebruik na voorbereiding voor hergebruik door de ondernemingen met sociaal oogmerk zoals bepaald in artikel 2.4.79 § 2 van het besluit beheer afvalstoffen, worden behaald.

Een verwijderingshandeling zoals opgenomen in bijlage 1 van de ordonnantie afvalstoffen is niet toegestaan voor afgedankte matrassen.

Hoofdstuk 4. Operationele modaliteiten

Afdeling 1. Inzamelingspercentage

Art. 7. § 1. Deze overeenkomst wordt uitgevoerd met het oog op de inzameling van alle afgedankte matrassen die voortkomen uit matrassen die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op de markt zijn gebracht door de deelnemers.

De minimale inzamelingspercentages zoals bepaald in artikel 2.4.78 van het besluit beheer afvalstoffen worden behaald.

Het strategisch preventie- en beheersplan en de jaarlijkse uitvoeringsplannen hebben ten minste tot doel het selectieve inzamelingspercentage van het besluit voor de deelnemers te bereiken.

§ 2. De resultaten van de inzameling worden jaarlijks geëvalueerd, met inbegrip van de inzamelingswijzen, de inzamelpunten en/of de communicatie. Deze evaluatie maakt deel uit van het jaarrapport.

§ 3. Teneinde de in artikel 2.4.78 van het besluit beheer afvalstoffen genoemde inzamelingsdoelstellingen te bereiken, voeren de partijen bij deze overeenkomst de nodige acties uit en stellen de nodige middelen ter beschikking met inachtneming van de bepalingen van het besluit. De inzamelmodaliteiten moeten de mogelijkheden van hergebruik en recyclage van de afgedankte matrassen optimaliseren.

§ 4. Het beheersorganisme stelt, in samenwerking met Leefmilieu Brussel, een samenwerkingsovereenkomst op met een geregistreerde inzamelaar, handelaar en/of makelaar van niet gevaarlijke afvalstoffen en legt daarin onder meer de voorwaarden vast genoemd in bijlage I 3.2 bij deze overeenkomst.

Het beheersorganisme legt die overeenkomst, evenals alle wijzigingen ervan, vooraf ter goedkeuring voor aan Leefmilieu Brussel.

Afdeling 2. Specifieke bepalingen voor afgedankte huishoudelijke matrassen

Art. 8. § 1. De inzameling van afgedankte matrassen afkomstig van consumenten in het kader van de normale huishoudelijke activiteit, gebeurt hetzij in de containerparken waar de gezinnen ze vrijwillig inleveren, hetzij door ophaling aan huis. Ze kan ook gebeuren door beschermende inzameling met het oog op hergebruik.

§ 2. Wat betreft de inzamelingsvoorwaarden van afgedankte matrassen van huishoudelijke oorsprong, sluit het beheersorganisme een overeenkomst met de publiekrechtelijke rechtspersonen die territoriaal verantwoordelijk zijn voor het beheer van huishoudelijke afvalstoffen en die belast zijn met het beheer van deze inzamelpunten.

De toegang tot en afgifte in de in deze paragraaf bedoelde inzamelpunten is kosteloos voor afgedankte matrassen van huishoudelijke oorsprong. Hiertoe vergoedt het beheersorganisme de totale en reële kosten voor het gebruik van de containerparken. Het beheersorganisme vergoedt ook de totale en reële kosten voor de groepering, het vervoer, de ontmanteling en de verwerking van de selectief ingezamelde afgedankte matrassen.

De publiekrechtelijke rechtspersonen die territoriaal verantwoordelijk zijn voor het beheer van huishoudelijke afvalstoffen stellen in overleg met het beheersorganisme een lastenboek op betreffende de terbeschikkingstelling van inzamelrecipiënten, de ophaling, het vervoer en de verwerking van de afgedankte matrassen die selectief worden ingezameld via de containerparken.

§ 3. De inzameling, het groeperen en het eventuele vervoer alsook de verwerking van de afgedankte matrassen van huishoudelijke oorsprong, ingezameld in de containerparken, door ophaling aan huis of in andere gesloten inzamelpunten die worden bewaakt en beheerd door de voor het beheer van huishoudelijke afvalstoffen verantwoordelijke publiekrechtelijke rechtspersonen, worden door hen georganiseerd, hetzij in regie, hetzij door uitbesteding aan een operator die met het beheersorganisme een samenwerkingsovereenkomst heeft afgesloten, overeenkomstig artikel 11.

§ 4. Tegen het einde van deze milieuovereenkomst, bestudeert het beheersorganisme in overleg met Leefmilieu Brussel en de publiekrechtelijke rechtspersonen die territoriaal verantwoordelijk zijn voor het beheer van huishoudelijke afvalstoffen de fractie afgedankte matrassen ingezameld door ophaling aan huis en via de mobiele containerparken door de publiekrechtelijke rechtspersonen die territoriaal verantwoordelijk zijn voor het beheer van huishoudelijke afvalstoffen, alsook een mechanisme om het sorteren van die fractie met het oog op recyclage aan te moedigen.

§ 5. Het beheersorganisme verbindt zich ertoe de afgedankte matrassen die selectief worden ingezameld bij de huishoudens te laten verwerken overeenkomstig artikel 12.

§ 6. Het beheersplan moet een overzicht bevatten van de ten aanzien van de consumenten of de huishoudens te ondernemen acties, waaronder die van artikel 10 § 2.

§ 7. De publiekrechtelijke rechtspersonen die territoriaal verantwoordelijk zijn voor het beheer van huishoudelijke afvalstoffen organiseren de selectieve inzameling en opslag van de afgedankte matrassen in aangepaste containers of andere geschikte recipiënten om ze te beschermen tegen weersinvloeden en om gezondheidsrisico's te voorkomen. De matrassen worden droog ingezameld, opgeslagen en vervoerd.

Afdeling 3. Specifieke bepalingen voor de inzameling van afgedankte matrassen door kleinhandelaars

Art. 9. § 1. Kleinhandelaars die nieuwe matrassen verkopen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moeten op een zichtbare plaats in elk van hun verkooppunten, een duidelijk leesbaar bericht aanbrengen dat de consumenten informeert over de inzamelpunten bedoeld in artikel 8 §1 en de praktische

toegangsmodaliteiten daartoe en dat de consumenten uitnodigt om er gebruik van te maken indien zij zich willen ontdoen van afgedankte matrassen die worden bestempeld als huishoudelijk afval.

Op die voorwaarde en overeenkomstig artikel 2.4.69 § 2 van het besluit beheer afvalstoffen, worden de kleinhandelaars vrijgesteld van de terugnameplicht van afgedankte huishoudelijke matrassen die hen door een particulier worden aangeboden.

Het beheersorganisme legt het sensibiliseringsmateriaal dat het gratis aan de kleinhandelaar ter beschikking stelt, vooraf ter advies voor aan Leefmilieu Brussel. Leefmilieu Brussel beschikt over een termijn van 45 dagen om een advies uit te brengen. Het sensibiliseringsmateriaal kan zo nodig worden aangepast op verzoek van Leefmilieu Brussel, met motivering op basis van de toepasselijke regelgeving en/of de onderhavige overeenkomst.

§ 2. Onder voorbehoud van § 1, neemt de kleinhandelaar gratis en op eigen kosten de afgedankte matrassen terug die de huishoudens bij hem inleveren bij aankoop van een nieuwe matras overeenkomstig artikel 2.2.3 van het besluit beheer afvalstoffen.

§ 3. Het beheersorganisme moedigt de vrijwillige inzameling van afgedankte matrassen door de kleinhandelaars aan. Hiervoor betaalt het beheersorganisme hen, onder meer, een forfaitair bedrag. In ruil daarvoor moet de kleinhandelaar een attest van inzameling van afgedankte matrassen voorleggen, afgeleverd door een inzamelaar waarmee het beheersorganisme een samenwerkingsovereenkomst heeft gesloten.

§ 4. Bij aanvang van deze overeenkomst is het forfaitaire bedrag vastgelegd op minimaal 550 € per ton. Het bedrag wordt jaarlijks door het beheersorganisme vastgelegd in functie van de hoeveelheid en het soort afgedankte matrassen, de marktvoorwaarden en de wijze van inzameling. Bij het vastleggen van het forfaitaire bedrag moet rekening worden gehouden met de vereiste dat het beheersorganisme een minimale kostendekking van 80% moet garanderen.

Afdeling 4. Specifieke bepalingen voor afgedankte matrassen uit beroepsactiviteiten

Art. 10. § 1. De inzameling van afgedankte matrassen van ontdoeners andere dan huishoudens gebeurt in overeenstemming met de geldende wetgeving.

De inzameling van afgedankte matrassen uit beroepsactiviteiten gebeurt door inlevering door de professionele gebruikers aan erkende inzamelaars/vervoerders en/of aan door de bevoegde overheden vergunde verwerkingsbedrijven. Wat de rapportage betreft, is artikel 2.4.80 2° van het besluit beheer afvalstoffen van toepassing.

§ 2. Het beheersplan moet een overzicht bevatten van te nemen maatregelen ten aanzien van bedrijven en instellingen en andere professionele distributeurs en/of consumenten om de selectieve inzameling van afgedankte matrassen aan te moedigen en de doelstellingen van deze overeenkomst te behalen, alsook een

overzicht van de initiatieven die worden genomen voor het opzetten van een opvolgingssysteem van de hoeveelheid afgedankte matrassen en van hun verwerking.

§ 3. Valumat zal hiervoor onder meer een financiële stimulans bieden aan de ondernemingen en distributeurs, aan de professionele gebruikers en aan de producenten die een toetredingsovereenkomst met het beheersorganisme hebben gesloten. Bij aanvang van deze overeenkomst is het forfaitaire bedrag vastgelegd op minimaal 550 € per ton matrassen ingezameld door een door Valumat gehomologeerde inzamelaar en afgevoerd naar een door Valumat gehomologeerde ontmantelaar. Het forfaitaire bedrag wordt jaarlijks door het beheersorganisme vastgelegd in functie van de hoeveelheid afgedankte matrassen, de marktvoorwaarden voor de afgedankte matrassen en de wijze van inzameling. Bij het vastleggen van het forfaitaire bedrag moet rekening worden gehouden met de vereiste dat het beheersorganisme een minimale kostendekking van 80% garandeert.

Art. 11. Het beheersorganisme bepaalt de met de inzamelaars na te leven voorwaarden en legt deze vast in een samenwerkingsovereenkomst overeenkomstig punt 3.2 van bijlage I bij deze overeenkomst.

Het forfaitaire bedrag wordt door het beheersorganisme vastgelegd naar gelang van de hoeveelheid afgedankte matrassen en de wijze van inzameling en verwerking.

Hoofdstuk 5. Verwerking

Afdeling 1. Algemene bepalingen

Art. 12. § 1. De ingezamelde afgedankte matrassen worden verwerkt volgens de best beschikbare technieken op het vlak van bescherming van de gezondheid en het milieu, zonder excessieve kosten, met inachtneming van de toepasselijke wetgeving op gewestelijk, federaal en Europees niveau.

§ 2. De minimale recyclagepercentages zoals vermeld in artikel 2.4.79 § 1 van het besluit beheer afvalstoffen, worden behaald.

§ 3. Tegen 2025 worden de ingezamelde afgedankte matrassen verwerkt in de Europese Unie en bij voorkeur in België.

Afdeling 2. Samenwerkingsovereenkomst met ontmantelaars

Art. 13. § 1. Het beheersorganisme stelt de samenwerkingsvoorwaarden vast waaraan de ontmantelaars moeten voldoen om te worden gehomologeerd, overeenkomstig punt 3.3 van bijlage I. Het stelt hiervoor een samenwerkingsovereenkomst op, en legt deze, evenals alle wijzigingen ervan, vooraf ter goedkeuring voor aan Leefmilieu Brussel.

§ 2. Het beheersorganisme kan een forfaitaire som betalen aan de ontmantelaars met wie het een samenwerkingsovereenkomst heeft gesloten. Daartoe verstrekken de ontmantelaars het beheersorganisme informatie over de ontmanteling en verwerking verricht volgens de bepalingen van deze overeenkomst.

Hoofdstuk 6. Rol van het beheersorganisme

Afdeling 1. Opdrachten van het beheersorganisme

Art. 14. § 1. De ondertekenende organisaties hebben het beheersorganisme Valumat opgericht in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk, overeenkomstig de bepalingen van de wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend, zoals gewijzigd bij de wet van 2 mei 2002 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen.

Teneinde zijn doelstellingen te bereiken, is een van de prioritaire opdrachten van het beheersorganisme om zoveel mogelijk producenten van matrassen aan te sporen om zich bij het beheersorganisme aan te sluiten.

§ 2. Het beheersorganisme staat in voor:

1° het opstellen en uitvoeren van het beheersplan voor de duur van deze overeenkomst en de jaarlijkse actualisatie ervan. Het plan bevat op zijn minst de punten bepaald in artikel 2.2.9 van het besluit beheer afvalstoffen en in artikel 15 § 1 van deze overeenkomst;

2° de rapportage voorzien in artikel 18 van deze overeenkomst;

3° de informatie- en overlegmodaliteiten met alle bij de uitvoering van deze overeenkomst betrokken actoren;

4° de evaluatie van de terugname van afgedankte matrassen overeenkomstig artikel 7 tot 11 van deze overeenkomst en de evaluatie van de verwerking van de ingezamelde afgedankte matrassen;

5° de kwalitatieve en statistische opvolging van de inzameling, voorbehandeling en verwerking van de afgedankte matrassen;

6° de monitoring van de verkregen resultaten en de uitvoering van de andere bepalingen van deze overeenkomst;

7° de financiering en uitvoering van deze overeenkomst en van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, alsook het beheer van de bijbehorende financiële middelen overeenkomstig afdeling 5 van hoofdstuk 6 van deze overeenkomst.

8° de uitvoering van de in artikel 5 van deze overeenkomst genoemde maatregelen.

§ 3. Het beheersorganisme streeft naar een zo groot mogelijke eenvormigheid, zowel op administratief als op logistiek vlak. Alle partijen overleggen over de werkingsmodaliteiten van het beheersorganisme.

§ 4. Het beheersorganisme verbindt zich ertoe de doelstellingen te realiseren in alle transparantie.

§ 5. Leefmilieu Brussel wordt in de hoedanigheid van permanente waarnemer van het Gewest uitgenodigd voor alle vergaderingen van het bestuursorgaan van het beheersorganisme, alsook voor de algemene vergaderingen en alle andere vergaderingen ter voorbereiding van de door het bestuursorgaan te nemen beslissingen, zij het zonder over stemrecht te beschikken. Hiertoe krijgt het tijdig een uitnodiging om deel te nemen aan de vergaderingen van het beheersorganisme, ontvangt het een overzicht ervan minstens een week voor de vergaderdatum en de notulen na afloop ervan. Op het bestuursorgaan komen op zijn minst de volgende onderwerpen aan bod:

- Het meerjaren preventie- en beheersplan;
- De jaarlijkse actualisatie van het preventie- en beheersplan;
- Het financieel plan;
- De jaarlijkse actualisatie van het financieel plan;
- De componenten van de milieubijdragen, de vergoedingen aan de operatoren en aan de professionele gebruikers;
- Het strategisch communicatieplan;
- Het jaarrapport en de verslagen van verwerking van afgedankte matrassen;
- De evaluaties van de resultaten van de inzameling, de verwerking en de communicatie-acties.

Leefmilieu Brussel kan tijdens het bestuursorgaan alle punten die haar voor advies of goedkeuring zijn voorgelegd, ter sprake brengen.

Afdeling 2. Beheersplan

Art. 15. § 1. Het beheersplan is samengesteld als volgt:

- De modaliteiten bepaald in **hoofdstuk 4, afdeling 2, 3 en 4;**
- Het financieel plan zoals hierna beschreven;
- Het communicatieplan zoals bepaald in **artikel 16;**
- Het preventieplan zoals bepaald in **artikel 5;**
- Het inzamelplan overeenkomstig **hoofdstuk 4, afdeling 1;**
- In voorkomend geval, de punten van opvolging bepaald in bijlage I bij deze overeenkomst.

Het financieel plan omvat:

- de werkingskosten van het beheersorganisme;
- de operationele kosten voor de huishoudelijke stroom en de operationele kosten voor de niet-huishoudelijke stroom;
- Voor elk type stroom: de beheerskosten, de investeringen en hun aandeel in de bijdragen;
- de berekening van de milieubijdragen en de regeling voor het aanpassen ervan, de aan de operatoren van het systeem en de professionele gebruikers toegekende vergoedingen;
- de invorderingswijze;
- het beleid inzake provisies en reserves;
- de financiering van eventuele verliezen;
- het financieel investeringsbeleid.

Leefmilieu Brussel kan het beheersorganisme om bijkomende informatie vragen. Het financieel plan voldoet aan de principes van artikel 19 § 10 van deze overeenkomst.

§ 2. Het beheersplan wordt ter goedkeuring voorgelegd aan Leefmilieu Brussel binnen 6 maanden na de ondertekening van deze overeenkomst. De jaarlijkse actualisatie wordt telkens uiterlijk op 31 oktober van het jaar voorafgaand aan de uitvoering van het geactualiseerde plan ter goedkeuring voorgelegd.

§ 3. Leefmilieu Brussel keurt het beheersplan goed, vraagt aanvullende informatie of weigert het plan binnen een termijn van 60 dagen. Indien er geen antwoord komt binnen die termijn, wordt het plan geacht te zijn geweigerd. Indien Leefmilieu Brussel het plan weigert, stelt het het beheersorganisme in kennis van haar beslissing per aangetekend schrijven met opgave van de redenen van weigering. Het beheersorganisme dient dan binnen de drie maanden een gewijzigd plan in te dienen, rekening houdend met de door Leefmilieu Brussel gemaakte opmerkingen. Tevens kan beroep worden aangetekend bij de Minister van leefmilieu.

§ 4. Op het einde van de overeenkomst gaat het beheersorganisme over tot een technische evaluatie die op zijn minst de conclusies van de in artikel 8 § 4 bedoelde studie behelst, evenals de elementen van het beheersplan zoals bepaald in artikel 15 § 1.

§ 5. Deze technische evaluatie heeft tot doel om de uitvoering door het beheersorganisme van de verplichtingen voortvloeiend uit deze overeenkomst te beoordelen. Ze heeft ook tot doel om de door het beheersorganisme bereikte positieve resultaten bij het beheer van de stroom te onderstrepen, maar ook om mogelijke verbeteringen voor te stellen als blijkt dat er efficiëntere methoden kunnen worden gebruikt. Deze mogelijkheden om de prestaties te verbeteren worden besproken in het bestuursorgaan met de vertegenwoordiger(s) van het Gewest en bilateraal tussen het beheersorganisme en het Gewest. Indien het bestuursorgaan van het beheersorganisme en het Gewest het eens zijn over de relevantie van de voorstellen, is de uitvoering van die mogelijke verbeteringen ten laste van het beheersorganisme.

§ 6. De met de bijkomende technische evaluatie belaste deskundige heeft geen belangenconflict met het beheersorganisme en is gebonden door een vertrouwelijkheidsovereenkomst. De rol van de technisch deskundige vervangt in geen geval de rol van Leefmilieu Brussel.

Afdeling 3. Sensibilisering

Art. 16. § 1. Om de doelstellingen van deze overeenkomst te behalen, verbindt het beheersorganisme zich ertoe informatie- en sensibiliseringscampagnes te voeren zoals bepaald in artikel 2.4.82 van het besluit beheer afvalstoffen. De intensiteit, de vorm en de inhoud van de informatie- en sensibiliseringscampagnes worden aangepast in functie van de behaalde resultaten.

Het beheersorganisme streeft in zijn communicatiecampagnes naar sensibilisering op het vlak van preventie, met name door consumenten en professionele gebruikers te informeren over de voordelen en mogelijkheden om zich makkelijk te ontmantelen en te recyclen matrassen aan te schaffen.

Het beheersorganisme ontwikkelt ook informatie- en sensibiliseringscampagnes over:

- de verplichting om de afgedankte matrassen selectief en droog in te zamelen;
- de beschikbare inzamelings- en recyclagesystemen;
- de rol van de betrokken partijen bij het hergebruik en de recyclage van afgedankte matrassen.

De campagne-ontwerpen worden voor advies voorgelegd aan Leefmilieu Brussel. Indien de campagnes niet voldoen aan de bepalingen van deze overeenkomst of afbreuk doen aan de door het Gewest gevoerde campagnes van algemeen belang, moet het beheersorganisme zijn campagnes dienovereenkomstig aanpassen.

De informatie- en sensibiliseringscampagnes moeten voldoen aan de regelgeving inzake het gebruik van de talen.

Voor de communicatie aan de consumenten raadpleegt het beheersorganisme de betrokken publiekrechtelijke rechtspersonen die territoriaal bevoegd zijn voor het beheer van huishoudelijke afvalstoffen en werkt met hen samen voor de lokale communicatie overeenkomstig het besluit.

§ 2. Het beheersorganisme stelt een communicatieplan op voor de duur van de milieuovereenkomst. Dit communicatieplan maakt deel uit van het in artikel 15 § 1 bedoelde beheersplan en omvat minstens de strategische doelstellingen en algemene krachtlijnen.

Dit plan bevat het aantal campagnes en hun omvang, de doelgroepen die een afzonderlijke aanpak vereisen, de voorgestelde communicatiemethodes en de evaluatiemethodes van de campagnes.

§ 3. Het beheersorganisme bezorgt jaarlijks een voorlopig plan en een verslag over de gevoerde informatie- en sensibiliseringscampagnes en de bereikte resultaten aan Leefmilieu Brussel. De rapportage over de

bereikte resultaten omvat de lijst van uitgevoerde acties en de evaluatie van hun relevantie, evenals de doelgroepen en de gebruikte instrumenten.

§ 4. Het beheersorganisme evalueert zijn jaarlijkse informatie- en sensibiliseringscampagnes en houdt rekening met de resultaten van die evaluatie bij het opzetten van de volgende campagnes.

§ 5. De kleinhandelaar informeert de consument in al zijn verkooppunten over de wijze waarop hij aan zijn terugnameplicht voldoet. De consument moet ook worden geïnformeerd wanneer hij online een aankoop doet (e-commerce). Het door het beheersorganisme ter beschikking gestelde informatiemateriaal wordt vooraf voor advies voorgelegd aan Leefmilieu Brussel.

§ 6. Het beheersorganisme richt communicatiecampagnes tot de producenten, de consumenten en de professionele gebruikers om matrassen die zich nog in zeer goede staat bevinden naar hergebruikcentra te brengen.

§ 7. Het beheersorganisme beoordeelt jaarlijks zijn werking en informeert Leefmilieu Brussel hierover samen met de rapportage zoals bedoeld in artikel 2.4.80 van het besluit beheer afvalstoffen.

§ 8. De producent organiseert voorlichtingscampagnes overeenkomstig artikel 2.4.82 van het besluit beheer afvalstoffen.

Art. 17. In het kader van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid verbindt het beheersorganisme zich ertoe om bij te dragen tot de sensibilisering van de consumenten om ze aan te zetten de afgedankte matrassen, zonder ze te vermengen met ander afval, te laten inzamelen in overeenstemming met artikel 8.

Afdeling 4. Informatie- en rapportageverplichtingen

Art. 18. § 1. Het beheersorganisme bezorgt aan Leefmilieu Brussel alle informatie die het nuttig acht om de krachtens deze overeenkomst te bereiken doelstellingen te evalueren en om de algemene doelstellingen van controle op de uitvoering van het besluit beheer afvalstoffen te behalen.

§ 2. Het beheersorganisme en het Gewest stellen zich garant voor de geheimhouding van de marktgegevens van de betrokken individuele ondernemingen (zoals maar niet beperkt tot: gegevens over handel in nieuwe matrassen, inzamelings- en verwerkingsbedrijven van afgedankte matrassen) met inachtneming van de bepalingen van de ordonnantie van 29 augustus 1991 inzake de toegang tot informatie met betrekking tot het milieu in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

§ 3. Het beheersorganisme maakt jaarlijks voor 31 mei een rapport over aan Leefmilieu Brussel met de gegevens vermeld in artikel 2.4.80 van het besluit beheer afvalstoffen.

§ 4. De in deze overeenkomst vermelde commerciële gegevens worden verzameld bij de leden en deelnemers via een door het beheersorganisme aangewezen externe entiteit. De aldus verkregen gegevens worden door de externe entiteit opgenomen in een globaal verslag betreffende alle leden en deelnemers zodat het onmogelijk is daaruit marktgegevens (zoals maar niet beperkt tot prijs, kosten enz.) en/of het

marktaandeel van individuele ondernemingen af te leiden. Het beheersorganisme ziet erop toe dat de externe entiteit die aangeduid wordt om bovengenoemde inlichtingen in te winnen, gepaste garanties biedt wat betreft de vertrouwelijke behandeling van de overgemaakte gegevens. Hiertoe wordt een vertrouwelijkheidsovereenkomst gesloten.

§ 5. Het beheersorganisme laat minstens één keer per jaar door een in overleg met Leefmilieu Brussel aangewezen onafhankelijke instelling nagaan of de in artikel 7, § 4, bedoelde samenwerkingsovereenkomst in acht genomen wordt door de actoren die deelnemen aan het beheer van de afgedankte matrassen.

§ 6. Het beheersorganisme waakt erover dat de gegevens van de vorige §§ en van de artikelen 2.2.12 § 1 1° tot 7°, en 2.4.78 tot 2.4.80 van het besluit beheer afvalstoffen worden opgenomen in één enkel rapport zodat Leefmilieu Brussel zijn rapportageverplichtingen gemakkelijk kan nakomen. Het verslag van de bedrijfsrevisor wordt bij dit jaarrapport gevoegd.

§ 7. Het beheersorganisme publiceert zijn jaarrapport op zijn website.

§ 8. Het rapport moet voldoen aan volgende regels, overeenkomstig artikel 2.2.12 van het besluit beheer afvalstoffen:

- 1° De aan Leefmilieu Brussel verstrekte cijfergegevens in het kader van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid worden gecertificeerd door een onafhankelijk controleorganisme.
- 2° De cijfergegevens die door de door Valumat gehomologeerde inzamelaars en ontmantelaars aan het beheersorganisme worden verstrekt in het kader van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid moeten minstens één keer om de drie jaar gecertificeerd worden door een onafhankelijk controleorganisme, aangesteld door het beheersorganisme.
- 3° De cijfergegevens die door de producenten aan het beheersorganisme worden verstrekt in het kader van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid worden gecontroleerd door het beheersorganisme. Het beheersorganisme controleert alle leden-producenten minstens 1 keer om de 3 jaar en brengt jaarlijks verslag uit van deze actie en de resultaten ervan aan Leefmilieu Brussel. Het aantal controles kan aangepast worden in functie van de verhandelde volumes.

§ 9. De in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest behaalde resultaten qua inzameling en verwerking worden jaarlijks geëvalueerd. Deze evaluatie maakt deel uit van het jaarrapport.

Afdeling 5. Financiering

Onderafdeling 5A. — Algemene aspecten

Art. 19. § 1. Het beheersorganisme wordt gefinancierd door bijdragen van de leden en de deelnemers. De individuele jaarlijkse bijdrage wordt berekend door de eenheidsbijdrage per matras te vermenigvuldigen met de hoeveelheden

matrassen die door elk lid of elke deelnemer in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op de markt worden gebracht of worden verkocht of voor eigen gebruik in zijn inrichting(en) worden ingevoerd.

§ 2. De bijdrage per eenheid kan worden gedifferentieerd naar gelang van het type matras en/of de afmetingen. De hoogte van de eenheidsbijdrage wordt door het beheersorganisme zodanig vastgelegd dat aan de verplichtingen van deze overeenkomst kan worden voldaan. De bijdrage kan jaarlijks worden aangepast op basis van, onder meer, de reële inzamelings- en verwerkingskosten.

§ 3. De berekening van de bijdragen per eenheid en de motivering daarvan moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan Leefmilieu Brussel, dat overlegt met de andere Gewesten.

§ 4. De jaarlijkse bijdrage is verschuldigd vanaf 1 januari van het jaar waarvoor het lid of de deelnemer niet kan bewijzen dat hij heeft voldaan aan de terugnameplicht waaraan hij nochtans onderworpen was, of anders vanaf 1 augustus 2022. De bijdrage is opeisbaar volgens de in de toetredingsovereenkomst bepaalde modaliteiten.

§ 5. De boekhouding van het organisme wordt zo opgezet dat ze het mogelijk maakt de ontvangsten en uitgaven betreffende, enerzijds, de huishoudelijke matrassen en, anderzijds, de matrassen uit beroepsactiviteiten alsook de eigen werkingskosten klaar en duidelijk te identificeren.

§ 6. Overeenkomstig artikel 5 van deze overeenkomst, zal het beheersorganisme vanaf 2025 de ecomodulatie van de bijdragen toepassen.

§ 7. Het bedrag van de bijdragen wordt altijd vermeld op de factuur tussen professionelen bij de verkoop van matrassen. Bij een verkoop aan consumenten moet het vermeld zijn hetzij op de factuur, hetzij op het kasticket, of in de winkel.

§ 8. Elke onderneming die toetreedt tot het beheersorganisme nadat het is opgezet, verbindt zich ertoe alle in deze overeenkomst vastgelegde verplichtingen na te komen voor zover ze op haar van toepassing zijn, met inbegrip van de verplichtingen die opeisbaar zijn vóór de datum van toetreding tot het beheersorganisme.

§ 9. Het beheersorganisme laat jaarlijks op eigen kosten zijn jaarrekening controleren door een bedrijfsrevisor die is aangesteld na overleg met Leefmilieu Brussel. Het verslag van de bedrijfsrevisor wordt aan Leefmilieu Brussel overgemaakt.

Dit verslag geeft een duidelijk beeld van de financieringswijze van het collectief systeem.

§ 10. Het Financieel plan moet voldoen aan volgende beginselen:

- Het beheersorganisme moet over financiële reserves beschikken, waarmee het 6 maanden lang zonder inkomsten kan werken.
- De milieubijdragen worden vastgelegd volgens het type matras en/of de afmetingen.
- De reserves mogen niet meer bedragen dan wat nodig is om 12 maanden lang de werkingskosten te dekken voor de uitvoering van de huidige overeenkomst, berekend op basis van het gemiddelde van de 3 voorgaande jaren;

mochten de reserves twee jaar op rij meer bedragen dan voorgeschreven door deze regel, zal het beheersorganisme een aanpassingsplan voor de reserves ter goedkeuring voorleggen aan Leefmilieu Brussel.

Onderafdeling 5B. — Afgedankte huishoudelijke matrassen, ingezameld in de inzamelpunten bepaald in artikel 6 en 8

Art. 20. Wanneer de afgedankte huishoudelijke matrassen die selectief worden ingezameld via de publieke inzamelpunten worden verwerkt in het kader van een openbare aanbesteding door de voor het beheer van het huishoudelijk afval verantwoordelijke publiekrechtelijke rechtspersonen, betaalt het beheersorganisme, in toepassing van artikel 2.4.75 van het besluit beheer afvalstoffen, de totale en reële kosten van het afvalbeheer die voortvloeien uit deze aanbesteding terug, met inbegrip van de kosten van het administratief beheer, volgens de met deze publiekrechtelijke rechtspersonen overeengekomen procedures.

Het beheersorganisme sluit hiervoor een overeenkomst met de bovenvermelde voor het beheer van het huishoudelijk afval verantwoordelijke publiekrechtelijke rechtspersonen binnen de 3 maanden na de inwerkingtreding van dit artikel. De overeenkomst regelt minstens de voorwaarden van inzameling en verwerking van de afgedankte huishoudelijke matrassen en het bedrag van de vergoedingen.

Onderafdeling 5C. — Afgedankte matrassen uit beroepsactiviteiten

Art. 21. § 1. Het beheersorganisme betaalt een forfaitair bedrag aan bedrijven en instellingen die zich ontdoen van afgedankte matrassen. Daartoe moet het bedrijf of de instelling een attest voorleggen dat is afgeleverd door een inzamelaar waarmee het beheersorganisme een samenwerkingsovereenkomst heeft gesloten.

§ 2. Het beheersorganisme kan aan de inzamelaars en de ontmantelaars waarmee het een samenwerkingsovereenkomst heeft gesloten, een forfaitair bedrag betalen, bepaald op basis van de hoeveelheden en types ingezamelde matrassen, de wijze van inzameling en de verwerking.

Daartoe verstrekken inzamelaars en ontmantelaars het beheersorganisme informatie over de ontmanteling en verwerking verricht volgens de bepalingen van deze overeenkomst.

§ 3. Het beheersorganisme betaalt aan elk lid dat of deelnemer die daar uitdrukkelijk om verzoekt, een som terug voor de hoeveelheid nieuwe matrassen die hij heeft geproduceerd of ingevoerd en heeft geleverd aan een handelaar, die ze opnieuw heeft uitgevoerd. De terug te betalen som stemt overeen met de bijdrage die de deelnemer aan het beheersorganisme heeft betaald bij het op de markt brengen van de betrokken matrassen. Hiertoe stelt het lid of de deelnemer het beheersorganisme in kennis van de uitgevoerde hoeveelheden matrassen, aan de hand van een verklaring op erewoord, overgemaakt door die handelaar aan het lid /de deelnemer of via een door het lid of de deelnemer gemachtigde derde, op basis van het door het beheersorganisme verstrekte model.

Het beheersorganisme regelt jaarlijks de terugbetaling via een regularisatie op de jaarlijkse definitieve aangifte van het lid of de deelnemer.

§ 4. Het beheersorganisme bepaalt jaarlijks de forfaitaire bedragen bedoeld in artikel 21 § 1 zodat de doelstellingen van de overeenkomst bereikt kunnen worden en de uitvoering van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid in haar geheel kan worden gerespecteerd.

Afdeling 6. Toetreding tot het beheersorganisme

Art. 22. § 1. Het beheersorganisme kan geen enkele terugnameplichtige die onderworpen is aan de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor afgedankte matrassen weigeren om toe te treden, behalve om ernstige redenen die naar behoren aan Leefmilieu Brussel moeten gemotiveerd worden.

Tussen de individuele terugnameplichtigen en het beheersorganisme wordt een toetredingsovereenkomst gesloten.

In de toetredingsovereenkomst wordt gegarandeerd dat er discriminatie noch concurrentievervalsing tussen terugnameplichtigen bestaat en worden de opzeggingsprocedures en uitsluitingsmechanismen nader bepaald. Ze bevat de nodige bepalingen die de financiering garanderen van de uitvoering van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor de matrassen die op de markt worden gebracht tijdens de duur van de toetredingsovereenkomst, zelfs wanneer de terugnameplichtige niet meer door de milieuovereenkomst gebonden is.

De toetredingsovereenkomst voorziet dat de individuele terugnameplichtigen de uitvoering van hun respectievelijke terugnameverplichtingen aan het beheersorganisme overdragen.

De toetredingsovereenkomst, alsook de wijzigingen, worden vooraf voor advies voorgelegd aan Leefmilieu Brussel.

§ 2. Het beheersorganisme kan een toetreding met terugwerkende kracht toepassen tot 1 augustus 2022, behalve indien:

- geen enkele matras op de markt is gebracht;
- de individuele terugnameplichtige aantoont dat hij aan zijn terugnameplicht heeft voldaan;
- de terugnameplichtige een strafsanctie heeft opgelopen op basis van artikel 49 van de ordonnantie afvalstoffen.

Bij een dergelijke retroactieve toetreding kan het beheersorganisme verwijlinteressen aanrekenen volgens de modaliteiten beschreven in de toetredingsovereenkomst.

Afdeling 7. Discussieforum

Art. 23. § 1. Het beheersorganisme organiseert een discussieforum dat de vertegenwoordigers van de bij de uitvoering van de milieuovereenkomst betrokken actoren verenigt: vertegenwoordigers van de

consumenten (huishoudens en professionelen, alsook KMO's en ZKO's, in voorkomend geval); de milieuverenigingen; inzamelaars en ontmantelaars, met inbegrip van de erkende hergebruikcentra; de publiekrechtelijke rechtspersoon, het beheersorganisme en het Gewest. Tijdens de duur van de milieuovereenkomst worden minstens twee vergaderingen georganiseerd.

§ 2. Het discussieforum is een overlegorgaan dat tot doel heeft de aanwezigen te informeren over de uitvoering van de milieuovereenkomst, de bereikte resultaten te presenteren en ideeën uit te wisselen om die resultaten te verbeteren.

§ 3. Van elke vergadering worden notulen opgesteld die aan alle aanwezigen worden overgemaakt.

§ 4. De modaliteiten van uitvoering en de samenstelling van het discussieforum worden bepaald in onderlinge overleg tussen Leefmilieu Brussel en het beheersorganisme.

Hoofdstuk 7. Verbintenissen van het Gewest

Art. 24. § 1. Het Gewest neemt initiatieven ten aanzien van de andere gewestelijke overheden om de regelgeving inzake de terugnameplicht van afgedankte matrassen, zowel van huishoudelijke oorsprong als uit beroepsactiviteiten, in de drie gewesten zoveel mogelijk te harmoniseren.

§ 2. Het Gewest waakt over de strikte toepassing van de Brusselse regelgeving inzake preventie en beheer van afvalstoffen en over het sanctioneren van eventuele inbreuken hierop.

§ 3. Teneinde de uitvoering van deze overeenkomst mogelijk te maken en de acties van het beheersorganisme, de organisaties, de leden en de deelnemers te ondersteunen, verbindt het Gewest zich ertoe om, indien de uitvoering van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid dit vereist, en na overleg met het beheersorganisme, nodige aanvullende regelgeving uit te vaardigen.

§ 4. Het Gewest verbindt zich ertoe bij de goedkeuring van individuele beheersplannen ingediend door andere dan de door deze overeenkomst gebonden ondernemingen, beginselen te hanteren die gelijkaardig zijn ten opzichte van de verplichtingen die wegen op de ondernemingen die door deze overeenkomst gebonden zijn.

Hoofdstuk 8. Slotbepalingen

Afdeling 1. Geschillencommissie

Art. 25. § 1. Bij een geschil tussen de Organisaties en het Brussels Gewest over de uitvoering van de milieuovereenkomst zal er een geschillencommissie worden samengesteld. Deze commissie wordt op verzoek samengesteld in functie van de aard van het geschil en bestaat altijd uit twee vertegenwoordigers van het Brussels Gewest en twee vertegenwoordigers van de Organisaties. De voorzitter wordt in consensus aangeduid door de 4 vertegenwoordigers.

§ 2. De beslissingen van de geschillencommissie worden bij consensus genomen. Wanneer geen consensus kan worden bereikt, brengt de geschillencommissie verslag uit aan de Gewestregering.

§ 3. Bij een geschil zet het beheersorganisme, in afwachting van de bemiddeling, zijn activiteiten voort op dezelfde wijze als vóór het geschil.

Afdeling 2. Duur en einde van de overeenkomst

Art 26. § 1. De milieuovereenkomst wordt gesloten voor een initiële duur van 3 jaar en treedt in werking tien dagen nadat ze in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt, overeenkomstig de ordonnantie van 29 april 2004 betreffende de milieuovereenkomsten.

§ 2. De eindevaluatie van het beheersplan door het beheersorganisme, een jaar voor het einde van de overeenkomst, kan als basis dienen voor de onderhandelingen voor de vernieuwing van deze overeenkomst.

§ 3. Bij beëindiging van de overeenkomst, worden alle wijzigingen die er aan het reglementaire kader aangebracht werden sinds het sluiten van onderhavige overeenkomst geacht nodig te zijn omwille van het algemeen belang en van rechtswege van toepassing te zijn op de partijen.

Afdeling 3. Wijzigingen

Art. 27. § 1. De bepalingen van deze milieuovereenkomst worden aangepast aan een eventuele wijziging van het Europees recht ter zake of elke andere verplichting voortvloeiend uit het internationaal recht.

§ 2. Deze overeenkomst kan ook gewijzigd worden overeenkomstig artikel 10 van de ordonnantie van 29 april betreffende de milieuovereenkomsten.

Afdeling 4. Opzegging

Art. 28. Deze overeenkomst kan worden opgezegd met inachtneming van een opzeggingstermijn van zes maanden. De kennisgeving van de opzegging gebeurt, op straffe van nietigheid, bij per post aangetekend schrijven aan de ondertekenaars van de overeenkomst. De opzeggingstermijn begint te lopen op de eerste dag van de maand volgend op de kennisgeving.

Afdeling 5. Toetreding

Art. 29. Het beheersorganisme kan de toetreding van een onderneming die onderworpen is aan de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid vermeld in deze milieuovereenkomst niet weigeren. Het beheersorganisme kan hiervan afwijken bij ernstige redenen en na goedkeuring door Leefmilieu Brussel.

Afdeling 6. Bevoegdheidsclausule

Art. 30. Elk geschil dat voortvloeit uit of betrekking heeft op deze milieuovereenkomst en waarvoor geen oplossing wordt gevonden binnen de in artikel 25 van deze overeenkomst bedoelde geschillencommissie, wordt voorgelegd aan de rechtbanken van het gerechtelijk arrondissement Brussel.

Afdeling 7. Strafbeding en administratief beding

Art. 31. Bij niet-naleving van een van verplichtingen van deze milieuovereenkomst, zal Leefmilieu Brussel een beroep doen op de procedure voorzien in het Wetboek van inspectie, preventie, vaststelling en bestrafing van milieumisdrijven en milieuaansprakelijkheid van 25 maart 1999, alsook in de ordonnantie van 29 april 2004 betreffende de milieuovereenkomsten.

Afdeling 8. Slotbepalingen

Art. 32. De overeenkomst werd gesloten te Brussel op 20 april 2023 en ondertekend door de vertegenwoordigers van alle partijen. Elke partij erkent een exemplaar van de overeenkomst te hebben ontvangen.

Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest:

De Minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, R. VERVOORT

De Minister van leefmilieu van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, A. MARON

Voor de organisaties:

- Voor Fedustria vzw, de Heer Filip De Jaeger, Adjunct-Directeur generaal

- Voor Comeos vzw, de Heer Rodolphe Van Nuffel, Manager Comeos Brussel

- Voor Navem vzw, Mevrouw Goele Vermeeren, Voorzitster

Bijlage I: definities/artikelen uit het besluit beheer afvalstoffen

1. Definities:

Art. 1.1. 33° en 34° van het besluit beheer afvalstoffen

1° "matras": product bestemd om op te slapen en te rusten, geschikt voor het gebruik door elk persoon voor een lange periode, bestaand uit een sterke hoes, gevuld met kernmaterialen, en dat kan worden geplaatst op een bestaande ondersteunende bedstructuur, inclusief toppers die bovenop de matras worden gelegd;

2° "afgedankte matras": elke matras die onder de definitie van "afvalstof" valt zoals beoogd in **artikel 3, 1°, van de ordonnantie afvalstoffen**, ongeacht het gewicht, de vorm, het volume, de samenstelling of het gebruik.

Art. 2.4.68 van het besluit beheer afvalstoffen

1° "inzamelingspercentage": het percentage dat wordt verkregen door het totale gewicht van de ingezamelde afgedankte matrassen te delen door het totale gewicht van de nieuwe matrassen die op de markt worden gebracht gedurende het betrokken kalenderjaar;

2° "recyclagepercentage": het percentage dat wordt verkregen door het gewicht van de gerecycleerde afgedankte matrassen te delen door het totale gewicht van de gedurende het betrokken kalenderjaar ingezamelde afgedankte matrassen.

2. Doelstellingen:

§ 1. De minimale inzamelingspercentages zoals bepaald in artikel 2.4.78 van het besluit beheer afvalstoffen worden behaald.

1° 50 % op 1 januari 2023;

2° 65 % op 1 januari 2025;

§ 2. Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden eveneens de volgende doelstellingen behaald:

1° een gewicht van 0,60 kg/inwoner op 1 januari 2023;

2° een gewicht van 0,70 kg/inwoner op 1 januari 2025;

§ 1. Voor de verwerking van afgedankte matrassen, worden de minimale recyclagedoelstellingen zoals bepaald in artikel 2.4.79 § 1 van het besluit beheer afvalstoffen behaald voor de ingezamelde hoeveelheden:

1° 35 % op 1 januari 2023;

2° 50 % op 1 januari 2025;

§ 2. De doelstellingen voor hergebruik na voorbereiding voor hergebruik door de ondernemingen met sociaal oogmerk zoals bepaald in artikel 2.4.79 § 2 van het besluit beheer afvalstoffen, worden behaald:

1° 200 matrassen op 1 januari 2023;

2° 300 matrassen op 1 januari 2025.

3. Door het beheersorganisme gesloten overeenkomsten:

3.1. Samenwerkingsovereenkomst ondernemingen met sociaal oogmerk

Het beheersorganisme sluit, met de vertegenwoordiger(s) van de ondernemingen met sociaal oogmerk, een overeenkomst over de huishoudelijke matrassen die minstens de in artikel 2.4.76 van het besluit beheer afvalstoffen genoemde punten regelt:

1. de financiële compensatie die de producent toekent per teruggenomen matras. Deze compensatie bedraagt minstens evenveel als de compensatie die wordt toegekend aan de kleinhandelaars. De in artikel 2.4.76.1 van het besluit genoemde financiële compensatie is vastgelegd op € 550 per ton. Dit bedrag wordt jaarlijks herzien afhankelijk van de marktvoorwaarden;
2. de organisatie en de financiering van een jaarlijkse informatiecampagne voor de verschillende doelgroepen, met name de huishoudens, de kleinhandelaars en de professionele gebruikers ter bevordering van het hergebruik van de matrassen via de ondernemingen met sociaal oogmerk voor hergebruik;
3. de organisatie van een jaarlijkse vergadering voor beoordeling, coördinatie en aanpassing van het systeem en van de maatregelen die werden getroffen ter voorbereiding van hergebruik;
4. de organisatie en de financiering van de rapportage van de jaarlijkse prestaties van de ondernemingen met sociaal oogmerk voor de voorbereiding voor hergebruik;
5. het ter beschikking stellen, op kosten van de producent, voor alle aanvoerpunten van de ondernemingen met sociaal oogmerk voor de voorbereiding voor hergebruik, van een voldoende grote container voor de opslag van niet-herbruikbare matrassen met het doel de inzameling mogelijk te maken door een inzamelaar, handelaar of makelaar die een overeenkomst heeft gesloten met de producent.

3.2. Samenwerkingsovereenkomst inzamelaars

§ 1. Het beheersorganisme bepaalt de vereisten waaraan de inzamelaar, handelaar en makelaar van niet-gevaarlijke afvalstoffen moet voldoen, en legt deze vereisten vast in de samenwerkingsvoorwaarden. Deze voorwaarden bepalen onder andere:

1. de mogelijkheden voor inzameling en verwerking;

2. de voorwaarden voor opslag en transport;
3. de verplichting om de hoeveelheid afgedankte matrassen te wegen;
4. de rapportageplicht.

§ 2. De samenwerkingsvoorwaarden worden opgenomen in een samenwerkingsovereenkomst. Het beheersorganisme legt deze overeenkomst, evenals alle wijzigingen ervan, vooraf ter goedkeuring voor aan Leefmilieu Brussel.

3.3. Samenwerkingsovereenkomst ontmantelaars

§ 1. Het beheersorganisme bepaalt de vereisten waaraan de inrichting voor verwerking moet voldoen en legt deze vereisten vast in de samenwerkingsvoorwaarden. Deze voorwaarden bepalen onder andere:

1. de mogelijkheden voor inzameling en verwerking;
2. de voorwaarden voor opslag en transport;
3. de verplichting om de hoeveelheid afgedankte matrassen en de hoeveelheid materiaal die door deze verwerking wordt geproduceerd, te wegen;
4. de rapportageplicht;
5. de minimale vereisten op het vlak van opslag- en ontmantelingscapaciteit;
6. de ontmantelingsmethode en -prestatie;
7. de garantie dat de recyclagedoelstellingen worden gehaald;
8. een bepaling in het geval de recyclagedoelstellingen niet worden gehaald;
9. de lijst van bestemmingen van de materialen die voortvloeien uit de verwerking, de verwerkingsmethode, de capaciteit ervan en de beschrijving van de eindproducten;
10. de economische en financiële middelen van de inrichting voor verwerking;
11. de technische en professionele bekwaamheid van de inrichting voor verwerking;
12. de bevordering van de verwerking binnen de Europese Unie.

§ 2. De samenwerkingsvoorwaarden worden opgenomen in een samenwerkingsovereenkomst. Het beheersorganisme legt deze overeenkomst, evenals alle wijzigingen ervan, vooraf ter goedkeuring voor aan Leefmilieu Brussel.

4. Rapportage:

Vóór 31 mei van ieder jaar bezorgt het beheersorganisme een rapport aan Leefmilieu Brussel met de in artikel 2.4.80 van het besluit beheer afvalstoffen genoemde gegevens:

1° de in kilogram en in eenheden uitgedrukte totale hoeveelheid matrassen die in de handel werden gebracht;

2° de in kilogram uitgedrukte totale hoeveelheid afgedankte matrassen, ingezameld in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en in België, per inzamelkanaal, met onderscheid tussen huishoudelijke en andere dan huishoudelijke matrassen;

3° de inrichtingen waar de ingezamelde afgedankte matrassen zijn verwerkt, de omschrijving van de verwerkingswijze en het percentage afvalstoffen dat verwijderd wordt na die verwerkingen;

4° de in kilogram uitgedrukte totale hoeveelheid afgedankte matrassen die:

- a. werden voorbereid met het oog op hergebruik;
- b. gerecycleerd werden;
- c. energetisch gevaloriseerd werden;

5° de in kilogram uitgedrukte totale hoeveelheid materialen afkomstig van de verwerking van afgedankte matrassen die:

- a. gerecycleerd werden;
- b. energetisch gevaloriseerd werden;
- c. verwijderd werden;

6° de nodige gegevens voor de beoordeling van de preventieacties en de berekening van de resultatenindicatoren;

7° indien een beroep wordt gedaan op een erkend organisme of een beheersorganisme, de aan dit organisme betaalde bijdragen, met de berekeningsmodaliteiten en de ledenlijst van het organisme;

8° de lijst van studies, pilootprojecten en andere initiatieven die werden genomen, evenals de lijst van belanghebbenden en de bedragen.

5. Sensibilisering:

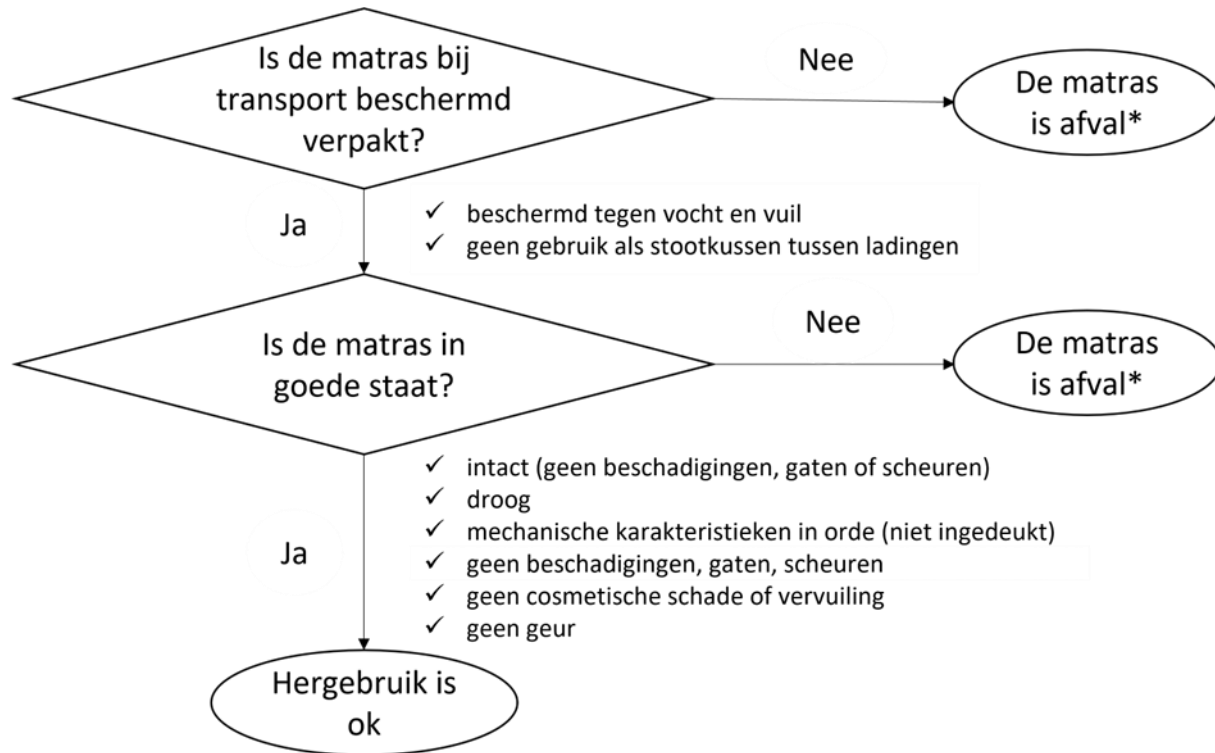
§ 1. Overeenkomstig artikel 2.4.82 van het besluit beheer afvalstoffen, organiseert het beheersorganisme voorlichtingscampagnes voor de consumenten en professionele gebruikers over:

- 1° het passend gebruik van de matrassen;
- 2° over de inzameling- en recyclagesystemen die hen ter beschikking gesteld worden;
- 3° over hun rol bij de inzameling en de verwerking van afgedankte matrassen.

§ 2. Het beheersorganisme ziet toe op de doeltreffendheid en de veiligheid van de inzameling en verwerking van afgedankte matrassen, met name via sensibiliseringsacties ten behoeve van de inzameling- en verwerkingsoperatoren.

Bijlage II: beslissingsboom hergebruik

Beslissingsboom matrassen: hergebruik of afval?

* Wordt de matras als afvalstof beschouwd? Dan is de afvalstoffenregelgeving van toepassing.

Uitvoer, invoer en doorvoer van afgedankte matrassen

Wilt u afgedankte matrassen uitvoeren, invoeren of door een EU-lidstaat vervoeren? Dan moet u zich houden aan de Europese voorschriften voor het vervoer van afval (EVOA, Verordening 1013-2006). Voor afgedankte matrassen betekent dit dat uitvoer, invoer en doorvoer enkel kan onder vooraf goedgekeurde kennisgeving.

U kan volgende codes gebruiken voor afgedankte matrassen:

- Euralcode 200199;
- Bazelcode A0000.